

— Кризиса — незнамъ. За него и не мисля. Но какъ ще се мине кризиса отъ патиска на тия невъзможни хора, като Пашанка, които най-жестоко се нахвърлятъ върху мене да ме насилятъ пакъ да лицембря.

— Щомъ ти наддѣля на онова, що става въ тебе — отпора на външнитѣ е лесенъ.

— Не е май тъй лесенъ.

— Съвсѣмъ лесенъ даже: заключи вратата на стаята си и никого не пущай — туй то!

— Какъ просто и силно го каза, братко! — а пъкъ азъ се измѫчвамъ и не мога да бѫда такава.

— Ще бѫдешъ, ще бѫдешъ. Но да оставимъ твойта урисия. Махни ржка и свършено! Сега ето защо те викамъ:

Азъ трѣбва да замина утрѣ. А имамъ цѣнни мои ржкописи, които не искамъ да взема съ себе си. За всѣкой случай, ето ги, ще ги приберешъ и ще ми обѣщаешъ, че даже ти нѣма да ги четеши. Това сѫ мои лични наблюдения — и не искамъ да ги знае никой. Ако пъкъ не се върна — изгори ги.

Ана го гледаше замислена.

— Грижи се за мама, утѣшавай я. И не я оставяй на старини да проклина живота си. Тя се е вживѣла съ своите привички и вѣрвания, не бива да се свидѣтелствува съ тѣхъ.

При тия думи, като че и на двамата легнаха студени площи въ душитѣ и замълчаха.

То бѣше чувството прѣдъ смъртъта.

Радивой, попримрѣжилъ очи, прѣживѣваше навѣйтѣ на току що прѣгледанитѣ си бѣлѣжки и прѣдъ него всички настроения се сливаха въ нѣкаква вечерна гледка, която той бѣше гледалъ нѣкога, но гдѣ — не можеше да си спомни.

И сега тая гледка се вживѣваше прѣдъ него, възмогваше се съ всичката си ясность. И колкото по-вече прѣживѣваше клепачи — толкова картината се открояваше въ въображението му . . .

— Необятни равнини съ глыбнalo надъ тѣхъ вечерно небе, озорявано отъ гасналитѣ лжчи на слѣнцето, което затъва въ равнинитѣ . . . и тамъ нѣгдѣ задъ безбрѣжно блato лакатуши златна ивица отъ потъващето слѣнце. Далечъ се мѣркатъ тукъ-тамъ купи, самотни дѣрвета и